

Smernica dekana

Číslo 3/2023 - SD

04. 09. 2023

## **Stanovenie noriem prirodzených úbytkov zásob**

## Článok 1 Úvodné ustanovenia

Účelom smernice je definovať spôsob stanovenia, účtovania a prehodnotenia výšky noriem prirodzených úbytkov zásob v bufete Študentského domova a jedálne M. Uhra (ďalej len "ŠDaJ") ako účelového zariadenia Materiálovotechnologickej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave so sídlom v Trnave (ďalej „MTF STU“)<sup>1</sup>.

## Článok 2 Definícia normy prirodzených úbytkov

1. Norma prirodzených úbytkov zásob predstavuje pravidlá a hodnoty, ktoré sa určujú na krytie prirodzených a nezavinených strát vznikajúcich:
  - a. v dôsledku **fyzikálno-chemických** vlastností súvisiacich s dlhotrvajúcim skladovaním (vyschnutím, vyparenie zhnitie, plesnivenie, zmrznutie a zaparenie a pod.),
  - b. v dôsledku **manipulácie so zásobami** v skladoch (rozliatím, rozdrvením a pod.),
  - c. v bufete ŠDaJ **prirodzeným úbytkom** zásob (vysušením, sekaním, vypečením a pod.), zmenami kvality,
  - d. v dôsledku nespotrebovania potravín a tovaru na predaj v bufete ŠDaJ.
2. Za prirodzené úbytky sa nepovažuje strata z dôvodu drobných krádeží.
3. Prirodzenými úbytkami nie sú bezodplatne poskytnuté obchodné vzorky na reklamu tovaru, resp. služby, bezodplatné poskytnutie reklamných predmetov.
4. Prirodzenými úbytkami nie sú straty vzniknuté v dôsledku úmyselného znehodnotenia.
5. Prirodzenými úbytkami nie sú straty a škody zavinené hmotne zodpovednými osobami.

## Článok 3 Používanie noriem prirodzených úbytkov

1. Pravidlá uplatňovania noriem prirodzených úbytkov v bufete ŠDaJ:
  - a. normy môžu byť použité len v prípadoch, keď sa pri fyzickej inventúre zistí schodok, ktorý je vykázaný v inventárnom súpise, čo znamená, že normu úbytku nie je možné uznať vopred napr. v paušálnej výške,
  - b. je zakázané uplatňovať v rámci normy úbytky, ktoré nikdy nevznikli alebo vznikli inak,
  - c. v súvislosti s úbytkami pri rozmiestňovaní tovaru a iných zásob z jedného skladu do druhého v rámci jednej účtovnej jednotky sa môže norma úbytku použiť len raz,
  - d. úbytky pri preprave zásob sa počítajú podľa protokolárne zisteného stavu bez použitia normy,
  - e. priemerný obrat zásob sa vykazuje v naturálnych merných jednotkách za inventarizované obdobie,
  - f. vydané množstvo zásob sa vykazuje v naturálnych merných jednotkách za inventarizované obdobie,
  - g. tržby za predaný tovar v € sa vykazujú za inventarizované obdobie.
2. Normy prirodzených úbytkov sa nepoužívajú v prípadoch:

---

<sup>1</sup> Organizačný poriadok Materiálovotechnologickej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave so sídlom v Trnave

- a. škody na tovare a iných zásobách dopravovaných bez váženia v kusoch alebo vo výrobnom balení,
  - b. ak ide o úradne zistené straty, straty skazením, vyradením vadného materiálu alebo tovaru v dôsledku nehôd a pod.,
  - c. ak ide o materiál, tovar a zásoby vlastnej výroby, ktoré prechádzajú skladoom iba evidenčne bez toho, aby boli v ňom uskladnené,
  - d. ak ide o zásoby vrátené dodávateľom,
  - e. ak ide o materiál, tovar a zásoby vlastnej výroby odpísané do škôd podľa úradného protokolu v dôsledku jednorazovej samostatne zistiteľnej škody a pod.
3. O zostatku zásob a tovarov, ktoré sa vzťahujú na túto smernicu sa vypracuje inventúrny záznam, ktorý bude podkladom pre zaúčtovanie prirodzených úbytkov zásob.
  4. Prirodzené úbytky zásob sa účtujú priamo do nákladov v rozsahu skutočne zistených strát v prípade, že nepresahujú hodnotu noriem prirodzených úbytkov určených v tejto smernici.

## **Článok 4**

### **Spôsob stanovenia noriem**

1. Normy prirodzených úbytkov sa vzťahujú na nasledujúce druhy zásob:
  - a. potraviny a tovar na predaj,
  - b. výrobky z kuchyne na predaj.
2. Normy prirodzených úbytkov sa nevzťahujú a nie je ich možné určiť na zásoby:
  - a. ktoré boli vrátené dodávateľovi,
  - b. ktoré boli preberané alebo dopravované bez váženia (podľa faktúry, alebo odhadom),
  - c. ktoré boli preberané a evidované v kusoch alebo v pôvodnom spotrebiteľskom balení od dodávateľa, resp. výrobcu,
  - d. ktoré neboli prevzaté na sklad osobou hmotne zodpovednou (evidenčne bez toho, aby boli uskladnené v sklade),
  - e. ktoré boli odpísané a vyradené v dôsledku zistenia mánk alebo zistených nezavinených škôd alebo v dôsledku živelných pohrôm.
3. Percentá noriem prirodzených zásob zahŕňajú aj úbytky zásob pri nakladaní a vykladaní zásob, pri skladovaní a pri skladovej manipulácii.

## **Článok 5**

### **Výpočet hodnoty prirodzených úbytkov**

1. Normy prirodzených úbytkov zásob sa vypočítajú ako percento z celkovej tržby za predaný tovar v € za inventarizované obdobie, ktorým je príslušný mesiac kalendárneho roka.
2. Výška normy prirodzených úbytkov je 1% z celkovej tržby za príslušný mesiac inventarizovaného obdobia.

## **Článok 6**

### **Povinnosti zamestnancov v súvislosti s normami prirodzených úbytkov**

1. Hospodárske straty, ktoré sú zahrnuté v normách prirodzených úbytkov, je potrebné do budúcnosti znižovať. Zamestnanci v rámci svojej riadiacej kompetencie sú povinní navrhovať a realizovať opatrenia na znižovanie strát, ktoré vznikajú v dôsledku existencie prirodzených úbytkov.

2. Pri zistení rozdielov, ktoré vyplývajú z prevýšenia noriem prirodzených úbytkov, sú na to poverení kompetentní zamestnanci povinní preukázať všetky inventarizačné písomnosti aj s návrhom na riešenie vyskytnutého problému kompetentným útvarom MTF STU.
3. Hmotne zodpovední zamestnanci sú povinní vyznačovať a dorovnávať rozdiely, ktoré vyplývajú z noriem prirodzených úbytkov v registri zásob tak, aby zodpovedali skutočnosti.

## Článok 7

### Prehodnocovanie noriem prirodzených zásob

1. Ak normy prirodzených zásob, ktoré sú v smernici stanovené, počas dvoch po sebe nasledujúcich zdaňovacích období nevzniknú, alebo ak sa preukáže, že sú nižšie, resp. vyššie pre jednotlivé komodity, upravia sa začínajúcim rokom bezprostredne nasledujúcim po týchto dvoch rokoch na priemernú úroveň zistenú za posledné dva roky. Tento cyklus prehodnocovania sa periodicky opakuje v budúcnosti.

## Článok 8

### Účtovanie prirodzených úbytkov

1. Normy prirodzených úbytkov zásob sa účtujú na ľarchu účtu 501 – *Spotreba materiálu*, 504 – *Predaný tovar*, alebo na ľarchu účtu účtovej skupiny 61 – *Zmena stavu vnútroorganizačných zásob*.
2. Podkladom účtovného záznamu o zúčtovaní noriem prirodzených úbytkov zásob musia byť inventarizačné písomnosti, ktoré sa týkajú zásob, pri ktorých boli zistené prirodzené úbytky a prepočet normy prirodzeného úbytku, ktorý je vykonaný na základe smernice.

## Článok 9

### Prechodné, záverečné a splnomocňovacie ustanovenia

1. Podľa smernice sa postupuje prvýkrát pri účtovaní v roku 2023 a pri zostavení účtovnej závierky za rok 2023.
2. Za dodržiavanie tejto smernice zodpovedá riaditeľ ŠDaJ M. Uhra a vedúca útvaru študentskej jedálne M. Uhra.
3. Akékoľvek zmeny a doplnenia tejto smernice je možné vykonať len číslovanými dodatkami vydanými a podpísanými dekanom.
4. Táto smernica dekana nadobúda účinnosť dňom 01. septembra 2023.

prof. Ing. Miloš Čambál, CSc.  
dekan MTF STU